

Cal desnazificar la batuta més important de la nació alemanya!

JOSEP MARIA POU ES TRANSFORMA EN L'EXTRAORDINARI DIRECTOR D'ORQUESTRA WILHELM FURTWÄNGLER I RESPON A LES ACUSACIONS DEL COMANDANT ENCARNAT PER ANDRÉS HERRERA

RAMON OLIVER

Pot l'art adoptar o pretendre adoptar una posició neutral quan al seu voltant tothom li demana que prengui partit? Pot l'artista conviure amb el poder més abominable fent veure que aquesta convivència no implica cap mena de compromís, tot i saber perfectament que la simple decisió de restar al costat dels poderosos adquireix les dimensions d'un veritable suport i serà utilitzada com a tal? Mirem-ho des d'una altra perspectiva: fugir del teu país i privar del teu art els teus compatriotes quan aquests més necessiten l'art per sobreviure a la barbàrie, no té quelcom de fugida fàcil amb un punt de covardia?

Demandar a l'artista capaç de traspasar la misèria humana amb la seva obra que es quedi ancorat en un posicionament polític, no implica demanar-li una funció que no li correspon? Caldrà tenir en compte tots aquests arguments –i molts més– i no optar solament per aquell que resulti més fàcil d'adoptar, a l'hora de valorar les actituds d'un artista que ha conviscut amb un règim polític del tot execrable. Un artista

Pou i Herrera enfrontats en nom de l'art i del compromís polític.

com ara el llegendari director d'orquestra Wilhelm Furtwängler. La seva personalíssima i enèrgica batuta va marcar tota una època. Però cal disculpar i/o oblidar que aquesta magistral batuta fos present en una festa d'aniversari del Führer o en un míting del partit nazi, o que la seva interpretació d'una obra de Bruckner fos la triada per la ràdio alemanya a l'hora

de donar a conèixer al poble la mort de Hitler?

Berlín, 1946

Ara, en aquest escenari, i entre les ruïnes d'un Reich que teòricament estava destinat a perdurar un mil·lenni, serà el comandant de l'exèrcit nord-americà Steve Arnold qui s'haurà de fer les preguntes obertes abans esmentades.

Ell és l'altre gran protagonista d'aquest brillant text que recull la investigació real a què va ser sotmès Furtwängler quan es va posar en marxa el procés de desnazificació del seu país.

Un text triomfador als escenaris del West End i de Broadway (aquí es va poder veure a La Villarroel l'any 1997, sota la direcció de Ferran Madico) en què el cèlebre autor britànic (tot i que nascut a Sud-àfrica) Ronald Harwood fa confluïr dues de les constants que recorren tota la seva obra teatral i literària: la passió per la música i els músics (Harwood ha dedicat obres a Mahler, Warlock i Strauss i d'ell és també *Quartet*, aquella agradable comèdia sobre una residència per a cantants d'òpera jubilats que al cinema va dirigir Dustin Hoffman) i l'interès pel feixisme, el nazisme i les seves terribles seqüeles (cal no oblidar l'Oscar al millor guió que Harwood, fill de mare jueva,

va rebre gràcies a l'esplèndida pel·lícula de Roman Polanski *El pianista*, situada al gueto de Varsòvia). Per cert, abans de dedicar-se plenament a l'escriptura, Harwood havia treballat com a *dresser* –una mena d'ajudant per a tot que ajusta també el vestuari de l'interpret abans que aquest surti a escena– d'un cèlebre actor shakespeareà; una experiència que va reflectir a *The dresser*, l'obra que li va obrir els escenaris internacionals, que a casa nostra va presentar Federico Luppi amb el títol d'*El vestidor*, i que va triomfar també al cinema (potser la coneixereu com *La sombra del actor*).

Ara, Harwood ha caigut en les sàvies i expertes mans de Josep Maria Pou, que sempre havia estat interessat en aquesta obra plena de reflexions sobre el compromís entre art i política, tan vàlides a l'època en què a Furtwängler li va tocar justificar les seves posicions durant els anys de govern del Tercer Reich com ara mateix. Però que es prepari, Pou: Andrés Herrera (*Una història catalana*) no li pensa posar les coses fàcils al mític director d'orquestra.

PRENDRE PARTIT

DE RONALD HARWOOD. DIR.: JOSEP MARIA POU. INT.: JOSEP MARIA POU, ANDRÉS HERRERA, SANDRA MONCLÚS, ANNA ALARCÓN, PEPO BLASCO, SERGI TORRECILLA. DATA: DEL 5/12 A L'11/2. LLOC: TEATRE GOYA. JOAQUÍN COSTA, 68. PREU: 24-28€. HORARI: DE DT. A DV., 20.30H; DS., 18 I 21H; DG., 18H.

Quatre mirades, una reina i un gran príncep

Isabel I d'Anglaterra es sentiria orgullosa de nosaltres, si pogués veure l'homenatge que estem retent als grans genis que van regnar als escenaris de la seva època mentre ella regnava a tot el país. Que som a l'Any Shakespeare és una cosa que ha quedat ben palesa veient la molt shakespeareana programació que

ens ofereix la cartellera al llarg de tota la temporada. Però el seu no va ser pas l'únic gran talent sorgit durant l'edat d'or del teatre elisabetià. I com a mostra, aquí tenim l'extraordinari Christopher Marlowe, que aviat –ja en parlarem– es deixarà caure pel Tantarantana, un dels quatre teatres de petit format (els altres

són la sala Atrium que avui visitem, l'Akadèmia i el Círcol Maldà) units ara en un projecte comú: oferir quatre mirades (i a preus molt especials: 10€ a partir de la segona mirada) sobre el tan gloriós teatre. I per començar, res millor que aquell príncep transformat al cap dels segles en veritable

rei dels escenaris. Parlem de Hamlet, esclar; aquest Hamlet inabastable que, com vénen a dir els responsables de l'actual muntatge –un muntatge que constitueix la primera col·laboració entre l'estimulant línia creativa marca de fàbrica de l'Atrium i la jove companyia Projecteingenu–, ha esdevingut un mite de la societat occidental, perquè hi podem reconèixer bona part dels grans enigmes

que es mouen darrere la personalitat de tot ésser humà. I que veurem com qui diu passar de l'adolescència a la maduresa, mentre es prepara ja per morir. DE WILLIAM SHAKESPEARE. DIR.: RAIMON MOLINS I MARC CHORNET. INT.: ALBA JOSÉ, MARC RIUS, XAVI TORRA, CLARA DE RAMON, TONI GUILLEMAT, RAIMON MOLINS. FINS A L'11/1. SALA ATRIUM. CONSELL DE CENT, 435. PREU: 19€. HORARI: DE DC. A DS., 21H; DG., 19H.